

Informe trimestral de conjuntura catalana

Gener 2016

Editorial

El 2016 ha començat amb la pitjor evolució de les borses mundials que es recorda en dècades. El desencadenant ha estat, un altre cop, el col·lapse de la borsa xinesa, que s'ha contagiat ràpidament a la resta de mercats borsaris mundials. Tanmateix, l'economia real segueix la seva pròpia dinàmica de recuperació gradual, però cada vegada amb més riscos.

És per això que l'FMI ha revisat a la baixa les seves projeccions de creixement del PIB mundial per al 2016-2017, en dues dècimes cada any. La revisió obeeix fonamentalment a la correcció del comportament previst a tres països o regions: Brasil, país al qual s'atribueix principalment la revisió; Orient Mitjà, per la caiguda dels preus del petroli; i els Estats Units.

La intensa baixada del preu del petroli i d'altres matèries primeres que s'ha produït les darreres setmanes és el factor que més impacte està tenint en la revisió de les previsions econòmiques. Perquè, d'una banda, llastarà a moltes economies emergents i part del comerç mundial. Però, de l'altra, pot suposar un impuls

afegit a la demanda en els països importadors de petroli. Aquest és el cas d'Espanya que és una de les economies desenvolupades amb major dependència energètica del petroli. Per això, l'FMI pronostica un creixement del 2,7% el 2016, dues dècimes més que en les previsions d'octubre.

L'economia catalana no es aliena a aquest escenari internacional. És per això que revisem a l'alça la nostra previsió de creixement del PIB per al 2015, fins al 3,2%, i no descartem revisar en propers informes la de 2016 —actualment en el 2,8%— si el preu del petroli es manté en els nivells actuals.

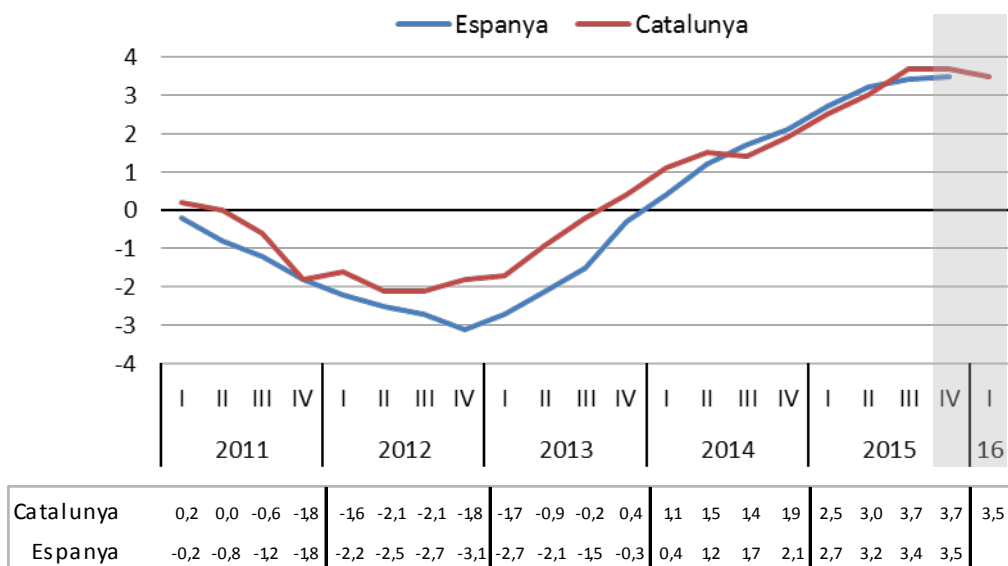
Però, al mateix temps, augmenten els riscos a la baixa tant pel deteriorament de les perspectives globals com per la incertesa política derivada dels resultats electorals del passat 20 de desembre, que dificulten la formació d'un nou govern, l'adopció de les reformes estructurals pendents, i la fixació d'uns objectius d'estabilitat pressupostària creïbles tant per a l'Estat com per a les comunitats autònomes.

L'economia mundial es desaccelera i augmenten els riscos globals

Però l'economia catalana recobra impuls gràcies a la baixada del preu del petroli

El 2016 l'economia creixerà un 2,8%, o més si el preu del petroli es manté en els nivells actuals i la situació política s'esclareix

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE (fins 3T15) i Banc d'Espanya (4T) i Catalunya: Idescat (fins 3T15) i elaboració pròpia (4T15 i IT6).

Síntesi de la conjuntura catalana: es confirma un creixement superior al 3% l'any 2015

A l'anterior informe trimestral es destacava la consolidació del ritme de creixement de l'economia catalana en ritmes superiors al 3%, però es preveia un cert alentiment d'aquest ritme d'augment. El motiu principal d'aquest alentiment tenia a veure amb el fet que els factors externs que estan impulsant la recuperació són de caràcter transitori.

Doncs bé, les darreres dades disponibles i les previsions que es presenten en aquest informe confirmen aquest alentiment, però està sent menor a l'inicialment previst, per la qual cosa el creixement del 2015 s'ha revisat a l'alça fins al 3,2%.

La informació referida al començament del 2016 mostra que l'economia catalana ha iniciat l'any immersa en un procés clar de millora en el ritme de creixement del PIB. Això permet confirmar que l'acceleració detectada a finals del 2014 ha continuat amb força durant tot el 2015 i principis del 2016. Globalment, el 2015 ha presentat unes taxes de creixement trimestrals de

l'1% els dos primers trimestres, i un lleuger alentiment en els dos darrers (0,9% i 0,8% respectivament). Per al primer trimestre del 2016 el creixement previst es manté en el 0,8%.

D'acord amb aquestes estimacions, el creixement interanual del PIB del quart trimestre hauria estat del 3,7%, exactament igual a la taxa del trimestre anterior, calculada per l'Idescat. Això consolida un any 2015 en progressió, amb taxes interanuals per trimestres que mostren la següent evolució: 2,5%, 3,0%, 3,7% i 3,7%. En resum, una evolució ascendent amb una estabilització a finals d'any.

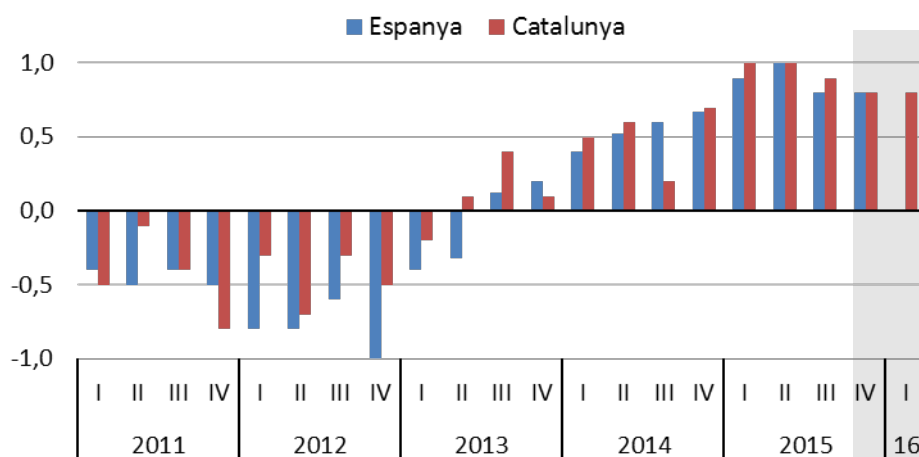
Aquesta progressió a l'alça ha continuat recolzant-se en factors interns i externs. Per la banda interna, la confiança recuperada tant per les empreses com pels consumidors continua sent un element clau, acompanyada d'una política fiscal més laxa que mesos enrere.

S'acaba l'any amb un creixement trimestral del 0,8% i interanual del 3,7%

El creixement del PIB per al 2015 s'estima en un 3,2%

La previsió per al primer trimestre del 2016 manté el ritme de creixement trimestral en el 0,8%

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxas de var. intertrimestral, en %)

Catalunya	-0,5	-0,1	-0,4	-0,8	-0,3	-0,7	-0,3	-0,5	-0,2	0,1	0,4	0,1	0,5	0,6	0,2	0,7	1,0	1,0	0,9	0,8	0,8
Espanya	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5	-0,8	-0,8	-0,6	-1,0	-0,4	-0,3	0,1	0,2	0,4	0,5	0,6	0,7	0,9	1,0	0,8	0,8	

Fonts: Espanya: INE (fins 3T15) i Banc d'Espanya (4T) i Catalunya: Idescat (fins 3T15) i elaboració pròpia (4T15 i IT6).

L'any 2015 ha més que doblat el creixement del 2014, gràcies sobretot a la demanda interna

Les famílies continuen incrementant el seu consum en bona part com a resultat de la millora de les expectatives i la recuperació del mercat laboral. Aquestes expectatives han continuat sent favorables sense que hagi indicis de canvi. A més, les empreses també han anat recuperant l'activitat inversora fruit d'unes expectatives a l'alça. Aquest comportament es confirma amb un creixement anual del consum privat del 3,1% (força superior al 2,5% del 2014) i de la formació bruta de capital del 4,8%.

Pel que fa als factors externs que alimenten el creixement, continuen sent els mateixos que els mesos precedents, és a dir, el preu del petroli, la depreciació de l'euro, i els tipus d'interès baixos, a més de la política monetària expansiva del BCE.

Naturalment, cal tenir present que són factors externs que no poden tenir un efecte indefinit en el temps, però fins a finals d'any han ajudat a impulsar aquest creixement.

Malgrat tot, l'aportació del sector exterior serà lleugerament negativa, però en molta menor mesura que el 2014.

Aquestes xifres positives es confirmen a nivell d'oferta, on destaca el creixement del sector serveis (3,3% el 2015 front de l'1,8% el 2014).

L'evolució global de l'economia catalana ha estat molt semblant a l'evolució que presenta el conjunt de l'economia espanyola. De fet, després de la recent revisió de les estimacions per part de l'INE, les taxes de creixement del PIB a llarg de l'any són molt similars. Aquest comportament fa que també acabi coincidint la taxa de creixement anual d'ambdues economies —del 3,2%.

Finalment, els preus al consum han tancat l'any amb un creixement mitjà anual negatiu (-0,2%), mentre que el dinamisme de l'ocupació ha estat inqüestionable, amb un creixement dels afiliats del 3,1% al desembre.

El sector exterior s'ha comportat molt millor que en 2014, però manté una aportació negativa al creixement

Previsions per a l'any 2016: Lleugera moderació en el ritme de creixement

De cara al 2016, la previsió de la Cambra i AQR-Lab és que s'estabilitzi el ritme de creixement al voltant del 2,8%, quatre dècimes per sota del creixement assolit l'any 2015, però encara un ritme de creixement elevat i també molt superior al de la mitjana europea. Cal destacar que aquesta previsió coincideix amb la que es va presentar fa tres mesos.

Tots els principals components de la demanda interna registraran l'any vinent un creixement una mica inferior al del 2015, si bé cal dir que continuaran sent dades molt positives. El consum privat podria créixer un 2,8% el 2016, mentre que la inversió augmentaria un 4,3%, i el consum públic moderaria el ritme de creixement fins a l'1,5%. El sector exterior continuaria amb una aportació negativa fruit de que les exportacions moderarien el ritme de creixement fins al 5,0% i les importacions fins al 5,5%.

Pel costat de l'oferta, a excepció de la branca de la construcció, tots els grans sectors econòmics també moderaran lleugerament el seu ritme d'augment. Així, preveiem que sigui la construcció el sector més dinàmic (4,7%), seguit dels serveis (2,9%) i la indústria (2,0%).

Aquestes previsions són també properes a les diverses previsions que s'han anat publicant durant els darrers mesos sobre l'economia espanyola. Previsions que, en general, apunten a una lleugera reducció del ritme de creixement del PIB el 2016 en relació amb el creixement observat el 2015.

Finalment, els preus tornaran a presentar taxes positives, però encara molt allunyades del objectiu del Banc Central Europeu (2%), ja que es quedaran entorn al 0,8% en mitjana anual. L'ocupació es preveu que creixi al mateix nivell que el PIB (2,8%).

L'economia catalana creixerà el 2,8% l'any 2016.

Es preveu una lleugera desacceleració respecte al 2015 en la majoria de variables, tant de demanda interna com externa

El 2016 els preus tornaran a taxes positives i l'ocupació creixerà prop del 3%

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA

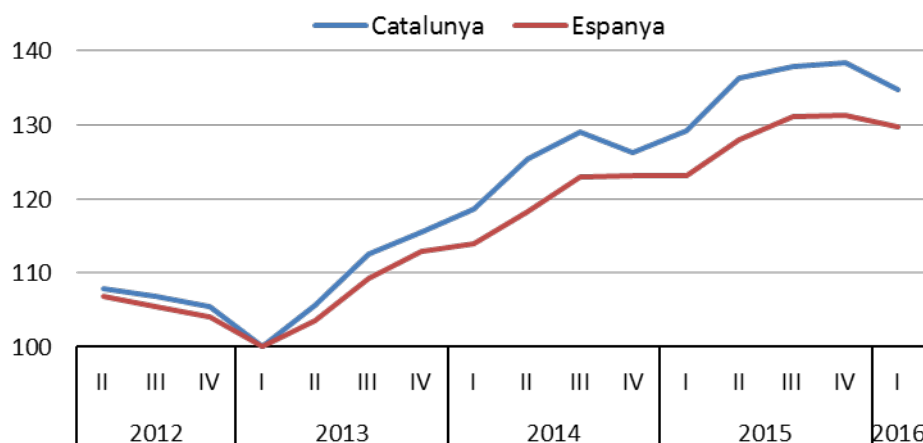
	2014	2015	2016
Producte Interior Brut	1,5%	3,2%	2,8%
Consum Privat	2,5%	3,1%	2,8%
Consum Públic	1,2%	2,0%	1,5%
Formació Bruta de Capital	4,3%	4,8%	4,3%
Exportacions	4,2%	5,6%	5,0%
Importacions	8,1%	6,1%	5,5%
VAB agricultura	1,0%	2,1%	1,5%
VAB indústria	1,5%	2,3%	2,0%
VAB construcció	-1,6%	4,4%	4,7%
VAB serveis	1,8%	3,3%	2,9%
Índex Preus Consum (base 2011)	0,1%	-0,2%	0,8%
Ocupats	2,1%	3,1%	2,8%

Font: Idescat (2014) i elaboració pròpia (2015 i 2016).

Unitats: Taxes variació interanual (%), excepte per a la taxa d'atur que s'expressa en nivells (%).

Data d'actualització: 15/01/2016

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Base 2013 I trim.=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Índex de confiança empresarial: disminució de l'índex de confiança el primer trimestre

Després d'una evolució a l'alça des del quart trimestre del 2014, el valor de l'Índex de Confiança Empresarial Harmonitzat (ICEH) per al primer trimestre del 2016 s'ha reduït en 3,7 punts. Ara bé, si comparem aquest índex amb el referit a un any abans, l'increment és de 5,6 punts.

També es constata, com es pot observar al gràfic 3, que l'ICEH de Catalunya continua sent superior al d'Espanya, però el diferencial es redueix (situant-se en 5,1 punts, inferior als 6,0 punts de fa un any).

Si comparem l'evolució de l'ICEH per sectors, es comprova que tots els sectors registren una millora respecte a la dada de fa un any, però sobretot progressa en

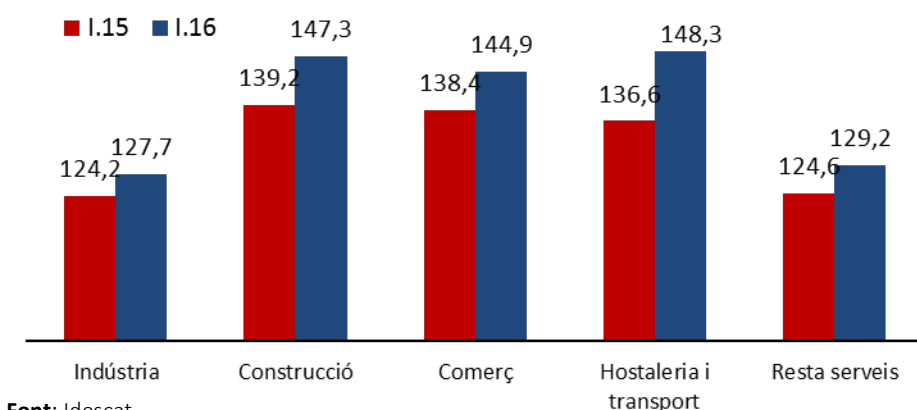
hostaleria i transport. En canvi, si comparem amb els valors del trimestre anterior, la construcció és l'únic que ha millorat.

Aquestes dades apunten cap a la conclusió de que a finals d'any el nivell de confiança empresarial hauria tocat sostre després de la progressió alcista que portava des de fa un any (excepte en el cas de la construcció). Aquests valors són coherents amb les previsions de creixement per al primer trimestre del 2016 que apunten, com ja s'ha esmentat, a una estabilització en el ritme de creixement intertrimestral —entorn al 0,8%— i a una moderació de la taxa interanual des del 3,7% del quart trimestre fins al 3,5%.

L'índex de confiança assoleix el màxim a finals del 2015 i es comença a moderar a principis del 2016

Aquesta frenada és coherent amb la moderació prevista del creixement el 2016

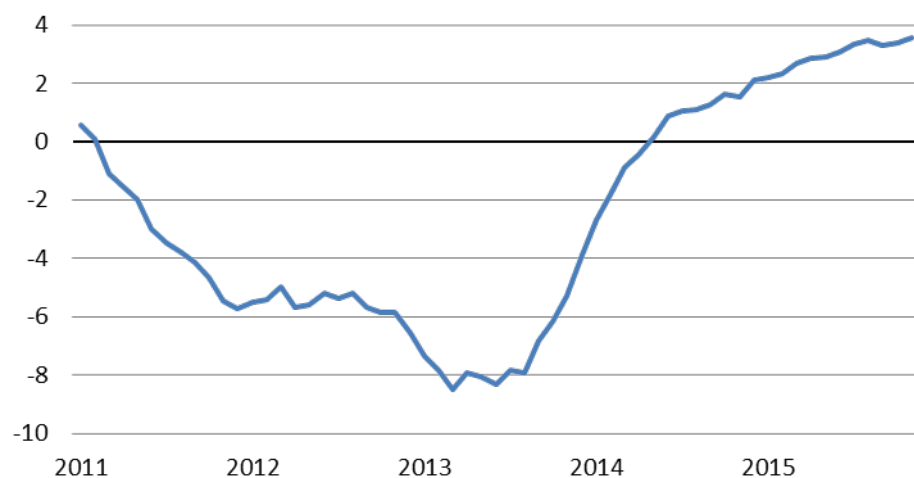
Gràfic 4. ICEH per sectors (Base 2013 I trim.=100)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2010 =100 a preus constants, Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat i INE

Consum: motor del creixement

Les darreres dades disponibles continuen fent pales que la demanda interna i, sobretot, el consum de les famílies, està sent el motor que impulsa el creixement de l'activitat econòmica.

D'acord amb estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i d'AQR-Lab, el 2015 s'ha tancat amb un creixement del consum privat superior al 3%, amb un perfil fins i tot creixent al llarg de l'any.

Si ens fixem en els diversos indicadors sectorials veiem com la matriculació de turismes continua mostrant un fort creixement, superior al 27% en el conjunt de l'any, així com les importacions de béns de consum, que augmenten un 17,7% acumulat fins a l'octubre.

Malgrat no es disposi encara de dades quantitatives, l'enquesta de clima empresarial del sector del comerç mostra que la campanya de Nadal ha estat molt positiva atès que s'ha registrat el saldo més positiu de la marxa dels negocis el quart trimestre des de l'inici de la crisi.

A nivell de dades quantitatives, l'índex del comerç al detall s'ha incrementat un 3,3% en el període gener-novembre respecte al mateix període del 2014, i l'índex de vendes en grans superfícies ho ha fet en un 1,6%.

Aquest dinamisme del consum privat es preveu que continuï al 2016, amb una molt lleugera desacceleració.

El consum privat és el que més aporta al creixement del PIB el 2015 i continuarà així el 2016

S'acaba l'any amb un creixement del consum privat del 3,1%.

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

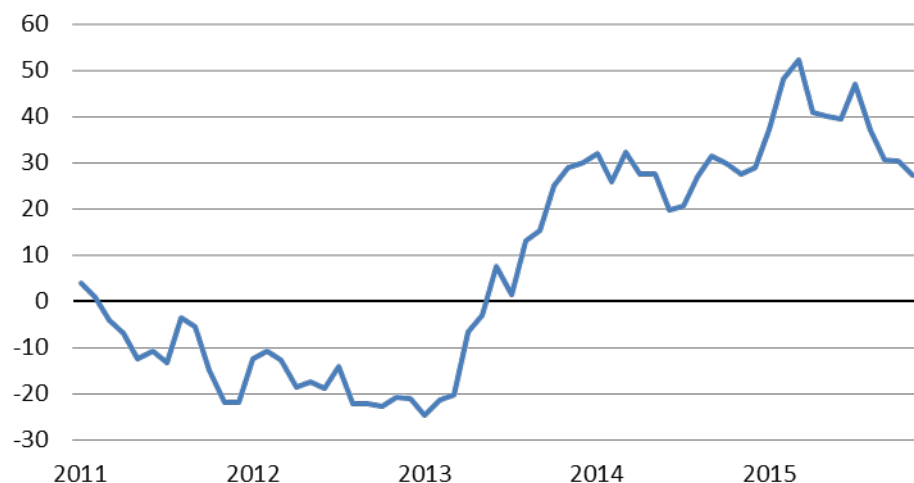
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	16.549	des. 15	7,7%	28,5%	27,3%
Índex de vendes en grans superfícies (Base 2010=100)	84,9	nov. 15	1,4%	3,6%	1,6%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2010=100)	86,3	nov. 15	-4,7%	3,9%	3,3%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)	2.239	oct. 15	-0,5%	12,4%	17,7%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat

Inversió: consolidació del creixement

Si ens fixem en els indicadors conjunturals, aquests mostren una clara evolució a l'alça al llarg del 2015. Així, el nombre de matriculacions de vehicles industrials presenta un increment acumulat fins al mes de desembre del 37,4%; i les importacions de béns de capital registren un increment acumulat fins a l'octubre del 17,5%.

Aquestes xifres són coherents amb l'evolució a l'alça que ha mostrat la inversió en béns d'equipament, que en el tercer trimestre creixia un 7,7% (última dada disponible). Segons les nostres previsions per al conjunt del 2015, la formació bruta de capital (equipament i construcció) hauria crescut un 4,8%, taxa lleugerament superior a la del 2014 (4,3%).

Per altra banda, val la pena remarcar que les empreses han continuat reduint el seu nivell d'endeutament, fet que també facilita que continui recuperant-se l'activitat inversora els propers mesos.

L'evolució del flux de crèdit així com els tipus d'interès són factors clau per a la recuperació de la inversió. Durant els tres primers trimestres de l'any, el volum d'estoc crèdit al sector privat a Catalunya ha continuat mostrant taxes de variació negatives, del -6,1%, però si ens fixem en les noves operacions de crèdit concedit al sector empresarial no financer a Espanya, les dades mostren un increment interanual acumulat del 13% fins al novembre.

La inversió creix a taxes superiors al 4,0%

Els indicadors conjunturals presenten creixements notables

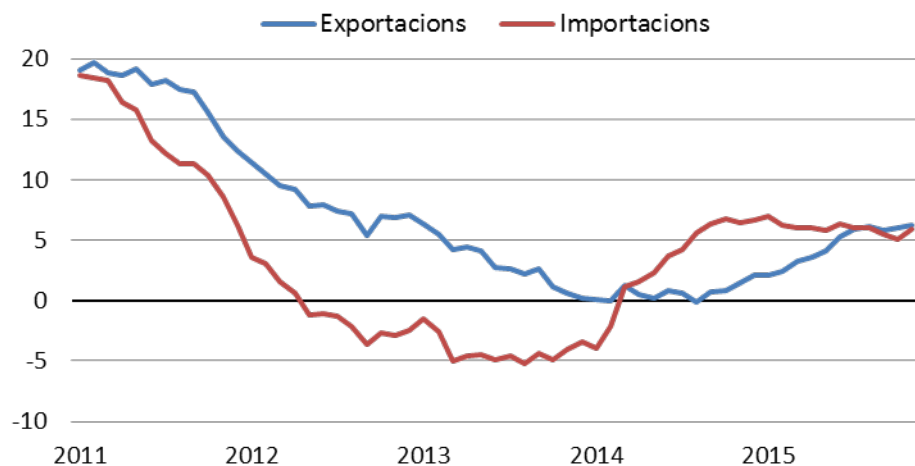
El nou crèdit a empreses augmenta entorn a un 13% el 2015

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	2.836	des. 15	5,7%	20,8%	37,4%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)	469,1	oct. 15	2,2%	12,6%	17,5%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	252.067	3T-15	-1,6%	-6,1%	-6,1%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya *Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Duanes

Sector exterior: menor aportació negativa al creixement

Al llarg de l'any 2015 s'ha produït un fort increment tant de les exportacions com de les importacions de béns i serveis.

Els indicadors mensuals de comerç exterior de béns també mostren aquesta evolució a l'alça, i assenyalen un major impuls de les importacions durant la primera part de l'any, i una millor progressió de les exportacions a la segona meitat. Concretament, l'exportació de béns ha registrat un increment acumulat del 6% fins al novembre, resultat en gran mesura d'un augment als països de la UE del 6,6%, —que representen el 65% de les exportacions totals— i, en menor mesura, de les vendes fora de la UE, que creixen un 4,9%.

D'altra banda les importacions de béns han seguit la tendència alcista amb un creixement acumulat del 5,7% fins al novembre, destacant les procedents d'Àsia que han crescut un 19,2% i representen ja el 22% del total.

De manera coherent amb l'anterior, es preveu tancar l'any 2015 amb un creixement anual de les exportacions de béns i serveis del 5,6%, i amb un creixement de les importacions del 6,1%. Com a resultat d'aquesta evolució, l'aportació negativa del sector exterior al creixement del PIB s'ha anat reduint, fruit del major creixement de les exportacions animades per la depreciació de l'euro i la recuperació europea.

L'aportació del sector ha millorat respecte a l'any 2014

Si l'economia mundial no es deteriora, les exportacions mantindran un bon ritme de creixement el 2016

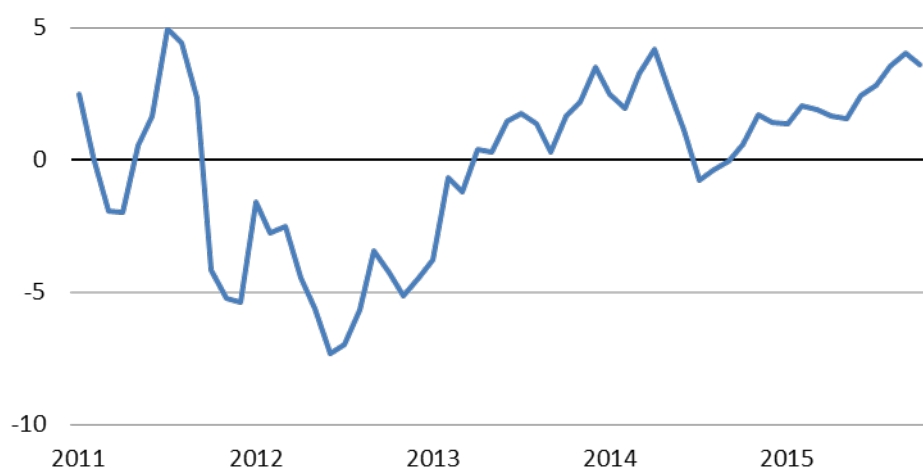
Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions (milions d'euros)	5.356	nov. 15	-8,0%	6,3%	6,0%
Importacions (milions d'euros)	6.498	nov. 15	-2,8%	11,2%	5,7%
Inversió estrangera (milions d'euros)	1.164,8	3T-15	-36,9%	104,9%	240,4%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	52,3	3T-15	-97,7%	-97,0%	19,7%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial (Taxa de variació int, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat i INE

Creixement del VAB del 2,3% el 2015 i previsió del 2,0% per al 2016

Indústria: continua la millora progressiva però moderada

El VAB al sector industrial ha continuat fins a finals d'any amb l'evolució que ja havien marcat els primers trimestres de l'any, és a dir, una evolució a l'alça de les taxes de creixement. En aquesta línia, les nostres estimacions apunten a una variació del 2,3% en el conjunt del 2015; i una previsió per al 2016 al voltant del 2%, taxes que són superiors a les dels darrers anys però continuen sent moderades. En qualsevol cas, val la pena apuntar que tot i aquestes taxes moderades i aquesta estabilitat, no hi ha elements que facin pensar en una aturada del ritme de creixement de cara als propers mesos.

Les darreres dades disponibles apunten precisament a aquesta estabilització i

consolidació en el ritme de creixement. L'Índex de Producció Industrial (IPI) presenta un increment acumulat fins al mes de novembre del 2,4%, un cop corregit l'efecte calendari, un punt més del que creixia en el mateix període de l'any anterior. El gràfic 8 mostra clarament aquesta tendència a l'alça durant tot l'any.

Però, a més, altres indicadors representatius del sector industrial confirmen aquesta evolució alcista. Per exemple, la facturació elèctrica presenta fins al mes de novembre una taxa de variació acumulada del 2,0%, i l'indicador de clima industrial mostra una variació acumulada al llarg de l'any de 4,6 punts.

L'IPI i la facturació elèctrica confirmen el creixement de l'activitat industrial

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2010=100)	102,3	nov. 15	-2,2%	4,8%	2,4%
Índex de producció industrial corregit (base 2010=100)	103,7	nov. 15	-4,7%	1,4%	2,5%
Indicador de clima industrial (saldos)	1,7	des. 15	5,1**	10,3**	4,6**
Facturació d'energia elèctrica (GWh)	3.312	nov. 15	-1,8%	-0,2%	2,0%

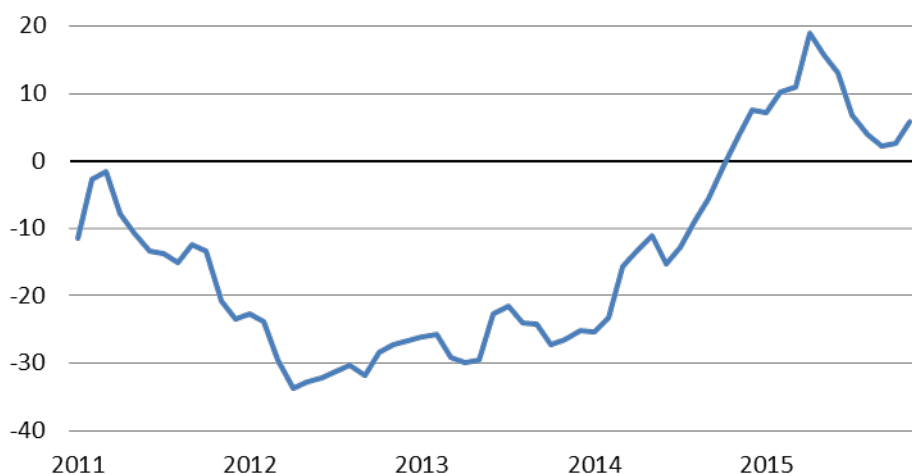
Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

** diferència en punts percentuals

Gràfic 9. Consum de Ciment

(Taxa variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat

El 2015 registra la primera taxa positiva del VAB

Construcció: el sector més dinàmic

El sector de la construcció, com ja ve essent habitual en els darrers informes, és el que s'està mostrant més dinàmic, després de molts anys de taxes de variació negatives. Concretament, les estimacions apunten a que el sector ha tancat l'any 2015 amb un creixement del valor afegit brut (VAB) del 4,4%, el més alt de tots els grans sectors econòmics.

La previsió de cara al 2016 és que s'incrementi més aquesta taxa, fins al 4,7%. Aquestes xifres contrasten clarament amb les taxes de variació dels anys precedents, -1,6% el 2014 i -8,1% el 2013.

Ara bé, cal tenir en compte que la recuperació afecta a l'activitat del sector

privat, no així a la del sector públic que mostra una caiguda de la licitació oficial del 29% durant el 2015.

En el cas del sector privat, les dades disponibles apunten a una continuïtat en la recuperació del sector de l'habitatge però a taxes més moderades que les registrades a començaments del 2015. Per exemple, el consum de ciment registra un increment acumulat fins al mes de novembre del 8,3%, però en els primers sis mesos creixia el 12% (gràfic 9). També el ritme de creixement del nombre d'habitatges es va moderant, si bé continua sent una taxa molt elevada, del 24,1% acumulat fins a l'octubre del 2015.

El creixement es concentra al sector de la construcció residencial

Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	134,8	nov. 15	-1,5%	11,8%	8,3%
Habitatges iniciats (nombre)	1.132,0	oct.15	-1,2%	11,6%	24,1%
Habitatges acabats (nombre)	525,0	oct. 15	158,6%	-46,3%	-15,7%
Licitació oficial (milions d'euros)	42,8	des. 15	-60,6%	-57,0%	-29,0%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa var. Int., mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat

Serveis: el turisme i el comerç presenten bons resultats

El sector serveis continua confirmant les bones perspectives que ja s'apuntaven als dos darrers informes. Segons els resultats publicats per l'Idescat, el primer trimestre de l'any 2014 es va registrar la primera taxa interanual de creixement sectorial, després de la recent crisi. Però ha estat al llarg de l'any 2015 que s'ha consolidat la represa del creixement. D'acord amb les darreres estimacions obtingudes per la Cambra de Comerç i AQR-Lab, s'hauria tancat el 2015 amb una variació del VAB sectorial anual del 3,3%, sensiblement superior a la dada registrada el 2014, de l'1,8%. D'acord amb les estimacions pròpies, de cara al 2016 s'espera una lleugera reducció i estabilització d'aquest ritme de creixement entorn al 2,9%.

Aquesta evolució és plenament coherent amb els indicadors parcials del sector, que presenten una evolució clarament positiva però amb major tendència a l'estabilització en el ritme de creixement que no pas a l'acceleració.

Un exemple és el sector turístic que té un pes destacat en el sector serveis i que continua mostrant uns resultats molt positius. Així, el nombre de passatgers als aeroports s'ha incrementat un 3,8% en termes acumulats fins al mes de novembre, el nombre de turistes estrangers ha crescut un 3,4% fins al setembre, i les pernoctacions en establiments hotelers un 3,4% en el conjunt de l'any 2015.

Creixements del VAB dels serveis superiors al 3,0%

El bon comportament turístic ha ajudat en aquesta evolució

Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

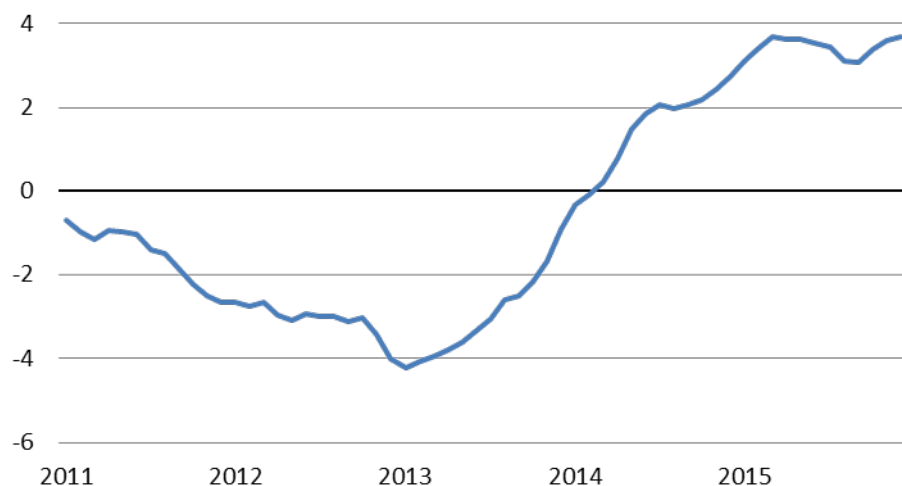
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	2.859,5	nov. 15	-26,0%	12,2%	3,8%
Turistes estrangers (milers)	1.802,9	set. 15	-23,3%	0,2%	3,4%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	2.063,5	des. 15	-6,6%	3,4%	3,4%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2010=100)	100,8	nov. 15	-5,3%	6,4%	6,2%

Font: Idescat, INE i IET

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 11. Afiliats total règims

(Taxes variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: MTAS

El creixement de l'ocupació és gairebé idèntic al del PIB el 2015

Mercat laboral: la creació de llocs de treball s'accelera

En el moment de tancar aquest informe no es disposa encara dels resultats de l'EPA del quart trimestre. Però recordem que aquell trimestre es va tancar amb un 1,5% acumulat més de treballadors ocupats.

Ara bé, l'evolució mensual de les dades d'afiliats a la Seguretat Social mostra una millora continuada al llarg de tot l'any 2015, fins arribar, al desembre, a un creixement interanual del 3,6%. Això fa que pel conjunt de l'any, el nombre total d'afiliats s'hagi incrementat en un 3,5% —superior al 3,2% registrat al conjunt d'Espanya. Cal remuntar-se a abans de la crisi per trobar taxes similars.

Aquesta acceleració en el ritme de creació de llocs de treball també es fa palesa observant l'evolució de l'atur registrat. En el conjunt de l'any va registrar una caiguda del 10% respecte al 2014. La taxa d'atur, que al tercer trimestre de l'any havia quedat situada en el 17,5%, és de preveure que a finals d'any ja serà inferior a aquesta xifra.

En termes agregats, les nostres estimacions apunten a que el 2015, l'ocupació en termes de comptabilitat regional ha augmentat un 3,1%, i es preveu que el 2016 continuï la creació de llocs de treball a un ritme del 2,8% en mitjana anual —igual al del PIB.

El quart trimestre s'accelera el creixement dels afiliats

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

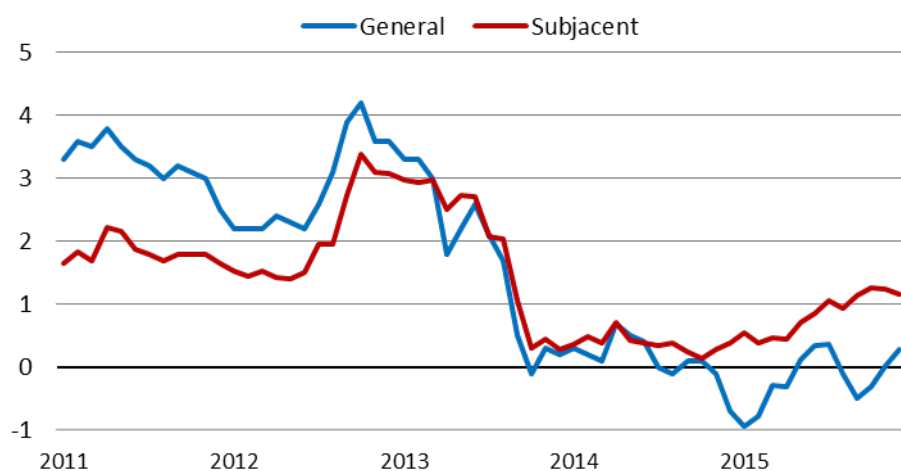
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliats al total règims (milers)	3.051,4	des. 15	-0,2%	3,6%	3,5%
Atur registrat (milers)	515,7	des. 15	-1,2%	-10,5%	-10,0%
Ocupats (EPA) (milers)	3.110,9	3T-15	1,2%	1,2%	1,5%
Cost laboral per treballador i mes (euros)	2.559,6	3T-15	-7,6%	0,4%	0,3%

Font: Idescat, INE i MTAS

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

La inflació subjacent es manté positiva i amb tendència ascendent per la recuperació del consum

Preus: tornen les taxes negatives a final d'any

L'any 2014 es va entrar en una fase de disminució en els ritmes de creixement dels preus, que ha continuat durant bona part del 2015. Al desembre, els preus de consum han augmentat en termes interanuals un 0,3%, però en el conjunt de l'any registren una davallada del -0,2%, fet desconegut a la història recent de l'economia catalana. Aquesta davallada és inferior a la registrada pel conjunt de l'economia espanyola, on ha estat del -0,5%.

Cal assenyalar, però, que la inflació subjacent es manté positiva i amb tendència ascendent —va acabar l'any en l'1,2%—, senyal de que el consum privat s'està recuperant.

En la reducció de la inflació general durant el 2015 ha influït sobretot l'evolució del preu del petroli que continua molt baix. Si en el darrer informe es comentava que el seu preu estava al voltant dels 50\$ per barril, pràcticament 10\$ més baix que mig any abans, en aquest moment està entorn als 30\$. Aquest és el motiu de que la dada final d'inflació del 2015 hagi estat inferior a la prevista fa uns mesos.

Com els escenaris més probables apunten a que el preu del petroli acabi marcant una tendència lleugerament alcista, la previsió per al 2016 és que els preus creixin fins a l'entorn d'un 0,8% en mitjana anual.

El 2016 la inflació tornarà a taxes positives però moderades

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2011=100)	104,9	des. 15	-0,1%	0,3%	-0,2%
Índex de preus industrials (índex 2010=100)	104,5	des. 15	-0,1%	-2,1%	-2,5%
Inflació subjacent (índex 2011=100)	106,5	des. 15	0,1%	1,2%	0,9%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Cambra de Comerç
de Barcelona

B Sabadell

Universitat de Barcelona

Informe trimestral de conjuntura catalana

Gener del 2016

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez Cubero

Data de tancament: 25 de gener de 2016